

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Typ posudku: *oponent*

Autor/ka práce: Martin Hála

Název práce: Co zbylo z radikální sociologie? Problematické dědictví „neposlušné“ generace

Vedoucí práce: PhDr. Mgr. Jan Balon, Ph.D.

Oponent/tka: Mgr. Maksym Kolomojets

Navržené hodnocení: C

Zdůvodnění Vašeho hodnocení práce (zejména výhrad a kritických připomínek) rozepište podle níže uvedených kritérií.

1. Je cíl práce (výzkumná otázka) jasně formulován a odpovídají mu závěry? Je práce vhodně strukturována?

Výzkumné otázky zní následovně: „Jak působí myšlenky radikální sociologie na začínající a pokročilé sociology?“; „Jaký je rozdíl mezi názory začínajících a zaběhlých sociologů na myšlenky radikální sociologie?“ Jinými slovy, práce se zabývá zjištěním názorů na tzv. radikální sociologii mezi studenty a porovnáním těchto názorů mezi skupinou respondentů-bakalářů a studentů doktorského studia. Práce odpovídá na výzkumné otázky. Struktura práce je standardní, ačkoliv působí trochu divně rozhodnutí autora umístit část věnovanou hlavním myšlenkám tzv. radikální sociologie až po představení historického příběhu její vývoje.

2. Opírá se autor/ka o dostatek literatury relevantní tématu práce? Využívá i cizojazyčné texty?

Ano, literatury je dostatek. Zhruba polovina zdrojů jsou cizojazyčné. Teoretická část práce je bezesporu udělaná kvalitně. Autor dokázal nejen představit myšlenky nejdůležitějších sociologů relevantních pro předmět výzkumu, ale i zasadit je do kontextu doby, která byla významná protestními levicovými hnutí, např. proti válce ve Vietnamu. Z nějakého důvodu vůbec nebyl zmíněn Karl Marx jako důležitý předchůdce zejména Ch. Millse, rámování Durkheima jako předchůdce radikální sociologie působí bizarně. Dodatečně, v 60. letech byly i jiné proudy, které kriticky vystupovaly proti společenským konvencím, například feminismus a Frankfurtská škola. Proto si nejsem jistý, jestli se dá označit reflexivitu či anti-establishment názory v sociologii výhradně za dědictví radikálních sociologů. Ale i přes tuto skutečnost, přehled literatury je velmi dobrý a nabízí důkladný přehled zejména těch autorů kteří mají přímý vztah k předmětu práce.

3. Jaká je kvalita použitých dat nebo zdrojů (včetně jejich výběru, sběru a popisu) a metod jejich analýzy?

Empirická část práce se zakládá na 3 polostrukturovaných rozhovorech provedených s bakaláři-studenty sociologie, a 3 z doktorandy anebo absolventy doktorského studia stejného oboru. K empirické části práce mám několik výhrad. Zaprvé, pokud bylo záměrem zjistit názory sociologů na určitý sociologický proud, a hlavně jejich srovnání mezi skupinami, tak je divné, proč nebyla

zvolená kvantitativní metoda. Tento nedostatek by mohl být zachráněn kdyby analýza vypovědí byla hloubková a kvalitní. Analytická část však neobsahuje žádnou metodu analýzy, a slouží pouze k převyprávění vypovědí respondentů. Dalším kontroverzním bodem jsou vypovědi bakalářů, kteří s předmětem otázek nemají zkušeností, jsou závislí na jeho představení výzkumníkem, a proto málo kdy říkají něco podstatnějšího než „no to záleží“. Za mě zahrnování bakalářů do výzkumu bylo zbytečné, aspoň při tomto designu. Naopak pozitivně hodnotím dobrou strukturu rozhovorů, která umožnila detailizovat názory na tzv. radikální sociologii a dat je do kontextu úvah o sociologii celkově.

4. Jaká je kvalita argumentů, o něž autor/ka opírá závěry, k nimž dospěl/a?

Nedostatečná analytická práce pak má za výsledek dost povrchní zjištění. Doktorské studenty dávali rozsáhlejší odpovědi na otázky a dokázali se ztotožnit s kritikou sociologického establishmentu 60. let na základě vlastní zkušenosti, na rozdíl od bakalářů, kteří většinou jen přikývnu v odpověď na normativní soudy ohledně sociologie navržené výzkumníkem.

5. Jsou v práci autorova/autorčina tvrzení a zjištění jasně odlišena od tvrzení a zjištění převzatých?

V teoretické části jsou určité věty, které nabízejí zobecnění ohledně situace v sociologii a kdo je této situace viníkem (např. kapitalismus, byrokracie, atd). Není vždy jasné, zaprvé, na základě čeho tyto soudy byly udělané, a zadruhé, jestli jsou převzaté ze zdrojů anebo jsou pozorováním autora práce.

6. Jaká je úroveň odkazového aparátu, jazyka a dalších formálních náležitostí?

Práce je dobrá, co se týká formálního aspektu. Text obsahuje pár gramatických chyb ale nejde o žádné zásadní formální nedostatky.

7. Jiné přednosti a/nebo nedostatky, které neodpovídají výše uvedeným kritériím (jsou-li jaké).

Chtěl bych podotknout, že tzv. radikálně sociologie je sociologickým mainstreamem, navzdory tomu co tvrdí autor. Mills a Gouldner jsou součástí vzdělávacích programů, stejně jako autory řadící se ke kritické teorii či feminismu. Burawoy je jeden z nejúspěšnějších sociologů v USA, a kniha Millse o sociologické imaginaci se řadí mezi nejvýznamnějšími sociologickými díly XX. století. Boltanski není radikální sociolog – spíš nabízel typologie kritik sociálních institucí, navrženými laiky. Tento autor se naopak vymezuje představení sociálního řádu jako výsledku sociální dominance ze strany elit oproti např. Bourdiemu.

8. Náměty na diskuzi při obhajobě práce.

- Je-li uvědomění společenské pozice výzkumníka dědictvím výhradně směru tzv. radikální sociologie?
- Je-li relevantní i dneska myšlenka Millse o tom že sociologie je elitistickou záležitostí, kde jsou preferovaná určitá témata a určitý způsob uvažování o nich, který ale nemusí mít nic společného se společenskou realitou?

9. Prohlašuji, že jsem se seznámil/a s výsledkem kontroly originality textu závěrečné práce v systému: Theses Turnitin Ouriginal (Urkund)

Komentář k výsledku kontroly: Práce je originálním dílem, systém označuje jen úseky které opravdu nemusí být unikátní, např. prvky seznamu literatury.

Celkové hodnocení práce: Text je kvalitní práci, autorovi se podařilo velmi detailně prezentovat myšlenky tzv. radikální sociologie a zasadit jí do kontextu doby. Pro empirickou část by byla vhodnější volba kvantitativního šetření. Přesto, autor demonstruje dobrou orientaci v tématu, schopnost reflektovat a problematizovat celkové zaměření sociologie jako vědy. Nedostatky analytické části práce však brání poskytnutí jí vyššího hodnocení než C (dobře).

Datum: 29.08.2023

Podpis: